

به بهانه روز بزرگداشت شهدا و تأسیس بنیاد شهید

رنج مادران شهید پایان ندارد

کوله‌بار خستگی بر شانه دل بود و من هفت وادی تشنگی تا فهم منزل بود و من عقل در کار من و دل باز حیران مانده بود عشق اما یا به پا در خدمت دل بود و من از آن هنگام که هابیل به دست قابیل کشته شد دست تقدیر، مظلومیت را در سرنوشت انسان رقم زد، شهادت اوج این مظلومیت بود و از همان زمان شهادت تقدیر تاریخی انسان شد؛ تقدیری ازلی و ابدی که همچون امواج خروشان دریا، زندگی را تلاطم می‌بخشد و تازگی و طراوت می‌دهد و فلسفه خلقت و حجت الهی زندگی را یادآور می‌شود.

به راستی به حیات بدون شهادت اندیشیده‌ایم؟ به اینکه اگر شهادت نبود چه می‌شد؟ اگر شهادت نبود پشت زمین زیر بار کژی‌ها و نامردمی‌ها خم می‌شد، اگر شهادت نبود ظلم و فساد و تباهی همه جا کرسی اقتدار برپا کرده بود، اگر شهادت نبود خورشید حقیقت در پس ابرهای تیره و تار سیاهی‌ها، شهبوات و خودخواهی‌ها پنهان می‌ماند و زمین از گرمی و روشنائی‌اش برای همیشه محروم می‌گشت.

ولی چنین نشد و از همان هنگام که کینه، حقه، حسد، خودپرستی و شهوت در درون قابیل سر برآورد، شهادت نیز از فطرت خداجو و حقیقت طلب و ظلم‌ستیز انسانی قد برافراشت و صف حق و باطل را از هم جدا کرد و این‌گونه بود که شهادت تقدیر تاریخی انسان شد.

امروز «روز شهید» است. یادآور تنهایی «هور»، مرثیه «تپه‌های الله اکبر»، دل‌تنگی‌های «طلائیه»، مشهد شهیدان عارف در «مجنون»، شکوه ایمان بسیجیان و رزمندگان جان برکف در «تنگه چزابه»، غربت شهادی «هویزه»، لحظه‌های عاشورایی «کربلای ۴» و چشم‌های خیس پدران شهید که در خلوت خویش می‌گریند و دل‌های مجروح مادران شهید...! مادران شهید همان یوسف گم‌کردگانی که از ساعات اول صبح بر خوان

تعمت زیارت عاشورا، کنار مزار شهیدشان می‌نشینند و دل‌تنگی‌هایشان را مویه می‌کنند.

امروز روز شهید است. در این روز چه بغض‌ها که به یاد شهیدان با عجله از پس کوبه‌های حنجره می‌گذرد، در گلو می‌ترکد و از چشم‌ها جاری می‌شود. مادران شهید که با دست‌های خود لباس شهادت بر اندام پاره‌های جگرشان اندازه کردند، در این روز یک بار دیگر می‌آیند تا قدم بر تربت اکبر و اصغر و قاسم خود بگذارند و روزهای فراق را آه بکشند. یاد مهربان شهیدان از پس هر سنگ قبری سرگ می‌کشد و اندوهی بزرگ را که بر شانه خاک سنگینی می‌کند بر سر و کول مادران شهید می‌پاشد.

این روز حس غریبی را به همراه دارد؛ حس روزهایی که بچه‌ها یا به پای شلمچه ماندند تا شهید شدند، روزهایی که فرمانده لشکر ۳۱ عاشورا در جمع پرشور بسیجیان زمان جنگ گفت: «ما نیامده‌ایم که برگردیم، ما تا آخرین نفس خواهیم ایستاد و خواهیم جنگید...»

حس روزی که چهره مردانه و جسور بچه‌های جنگ را پیش چشم می‌آورد و هزار بغض را در گلوها می‌شکند. حسی که به تو می‌گوید در این روز دست‌های دعا خالی بر نمی‌گردد. گلزار شهدا قطعه‌ای از بهشت است که بال فرشتگان بر آن سایه افکنده و اقیانوسی از عرفان پیش روی نسل امروز و فردا گشوده است که کرانه نمی‌شناسد و پایان نمی‌پذیرد. یاد شهیدان گنجینه‌ای است گرانبها که دست نطاول فراموشی را بدان راهی نیست و می‌توان در طلب جرعه‌ای از این اقیانوس بی‌کرانه را به این دیار آورده و با خاطره شهیدان گلگون کفن، لحظات زندگی را روحانیت و حقیقت بخشید.

خانواده شهدا در «روز شهید» بر سر قبر شهیدان شان حاضر می‌شوند و ساعتی را کنار مزار شهیدشان زندگی کرده و غبار سال از جان و تن می‌تکانند. در این روز که مصداق با تأسیس بنیاد شهید است از راه و آرمان‌های شهدا یاد شده و تجلی می‌شود. بی‌تردید یکی از ظرفیت‌های انتقال فرهنگ شهید و شهادت، خانواده شهدا؛ بویژه والدین آنان، علی‌الخصوص مادران شهدا هستند. آنان با نسبتی که با شهید دارند و سهمی که در اینبار فرزندشان قبل از شهادت ایفا نموده و صبوری زینب گونه‌ای که از خود نشان دادند، الگوهای استقامت در راه آرمان‌های بلند تا رسیدن به نتیجه‌اند.

سیره و سلوک هریک از آنان که در میان ما زیسته و با عنوان مادر شهید می‌شناسیم، دارای ویژگی‌های خاصی هستند که تحسین و تکریم جامعه را برمی‌انگیزند. اغلب آنان با روحیه‌ای بسیار بالا، بی‌هیچ توقع و انتظاری از اینکه فرزندان خود را در راه آرمان‌های بلند قربانی داده‌اند، افتخار می‌کنند و منت هم بر کسی ندارند. از این رو هر یک از آنان به مثابه عنصری روحیه بخش و امیدوار در حال خوب جامعه مؤثر بوده و به تنهایی در قد و قواره یک نهاد فرهنگی انگیزه زندگی هستند.

آن عده از افراد جامعه که نسبتی با یک شهید دارند، کارکردهای فرهنگی بسیار گسترده‌ای داشته و به رغم مصیبت‌دیدگی عامل روحیه بخش جامعه محسوب می‌شوند.

یکی از ویژگی‌های این عناصر فرهنگی تکثر و حضور گسترده آنان در همه شهرها و روستاهاست؛ موضوعی که می‌توان از مسیر بازنمایی ایشان و مقاومت آنان به حفظ میراث فرهنگی دوران دفاع مقدس دست یافت.

رئیس سازمان غذا و دارو در گفت و گو با «ایران»:

تأمین دارو دیگر چالش نیست

فریبا خان احمدی خبرنگار

کمی بیش از ۷ ماه از آغاز به کار کابینه دولت سیزدهم می‌گذرد. در این میان چالش‌ها و دستاوردهای نظام سلامت کشور همیشه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مسئولان بالادستی کشور مطرح است. رئیس سازمان غذا و دارو در حالی ریاست مهم‌ترین ارگان مرتبط با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را عهده دار شد که به دلیل پیش‌خور شدن ارز دارو در نیمه اول سال کمبود اقلام دارویی در کشور گلایه‌های بیماران زیادی را در پی داشت. اوج گیری موج پنجم کرونا و مصرف بالای داروهای مورد نیاز بیماران کرونایی و تأمین داروهای بیماران خاص و نادر مهم‌ترین چالش پیش‌روی حوزه غذا و دارو بود. منابع خالی از ارز دست مسئولان را برای وادارت هرگونه اقلام دارویی و مواد اولیه بسته بود و فائق آمدن بر این مشکلات جز با همکاری‌های رئیس‌جمهور میسر نبود. گرچه خزانه هیچ پولی برای تأمین دارو نداشت اما با دستور رئیس‌جمهور یک و نیم میلیارد دلار مجدداً برای تأمین ارز دارو تخصیص داده شد که پس از تأمین ۷۰۰ میلیون دلار آن، کمبود اقلام دارویی از ۶۰۰ قلم به ۶۰ قلم رسید. از طرفی باز شدن فهرست دارویی کشور، تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار و تدوین اساسنامه سازمان غذا و دارو را باید به این دستاوردها در چند ماهه اخیر اضافه کرد.

■ **چالش ارز دارو همه‌وقت‌مان را گرفت**
 دکتر بهرام دارایی رئیس سازمان غذا و دارو درباره مهم‌ترین اتفاقات حوزه سلامت در بخش تأمین دارو و تجهیزات پزشکی در یک سال گذشته به «ایران» می‌گوید: در سال ۱۴۰۰ همچون سال ۹۹ کشور درگیر بیماری کرونا بود. تأمین دارو و تجهیزات مورد نیاز مراکز درمانی یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که در حوزه کنترل و مقابله با بیماری کووید ۱۹ مطرح می‌شود؛ چرا که سازمان غذا و دارو به‌عنوان متولی اصلی تأمین داروی کشور دسترسی بیماران به داروهای مورد نیاز و نظارت بر کیفیت، ارائه خدمات و اتخاذ برنامه‌ریزی‌های لازم برای جلوگیری از کمبودهای دارویی نقش اصلی را بر عهده دارد.

نیز در شش ماهه اول سال تمام شد و چالش جدی را برای سازمان غذا و دارو به‌وجود آورد. رئیس سازمان غذا و دارو در ادامه می‌افزاید: با تغییر دولت و روی کار آمدن دولت سیزدهم این چالش به‌سمع و نظر شخص رئیس‌جمهور رسید و ایشان دستور دادند بررسی‌های لازم صورت گرفته و وزارت بهداشت درخواست لازم برای واردات اقلام دارویی نیاز را برای ۶ ماهه دوم سال جاری ارائه داد. بر همین اساس نیز وزارت بهداشت درخواست یک و نیم میلیارد دلار ارز برای تأمین پایدار دارو در سال ۱۴۰۰ را داده که از این رقم فعلاً ۷۰۰ میلیون دلار آن به تصویب رسیده و تا این لحظه (۱۴ اسفند ۱۴۰۰) فقط نیمی از آن تأمین شده است. او با بیان اینکه عدم تأمین ارز بموقع و کافی برای صنایع کالاهای سلامت محور چالش بزرگی برای نظام سلامت کشور بود، عنوان می‌کند: عدم تأمین بموقع و کافی ارز موجب شد بیش از ۹۰ درصد با اجرائی کار ما به این موضوع معطوف شود. در حالی که سازمان غذا و دارو وظایف مختلفی هم در حوزه نظارت بر کیفیت سلامت غذا، مکمل‌ها و فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی و تجهیزات پزشکی و موارد دیگر بر عهده دارد اما، اگر از خاطر همین چالش ارزی عمده بار سازمان غذا و دارو معطوف به بحث تأمین ارز مورد نیاز دارو بود. رئیس سازمان غذا و دارو در پاسخ به اینکه دولت چطور توانسته داروی مورد نیاز بیماران را تأمین کند؟ عنوان می‌کند: با روی کار آمدن دولت و تخصیص

۷۰۰ میلیون دلار و تأمین حدود ۳۵۰ میلیون دلار آن، سازمان غذا و دارو داروهای مورد نیاز بیماران را به ترتیب ضرورت و اولویت تأمین می‌کند. از طرفی درخواست‌های مرتبط با تولید و تأمین محصولات مورد نیاز را به‌صورت سریع رسیدگی و در صورت نیاز تأمین می‌کرد. همه این برنامه‌ریزی‌ها باعث شد در وضعیت فعلی بیش از ۶۰ تا ۷۰ قلم کمبود دارویی نداشته باشیم و اگر این تدابیر و برنامه‌ریزی صورت نمی‌گرفت، شاید کمبودهای دارویی به بیش از ۲۰۰ قلم نسبت به وضعیت فعلی می‌رسید. این دستاوردی بود که با وجود کمبود منابع ارزی توانستیم کمبودهای دارویی را مدیریت کنیم. دکتر دارایی با بیان اینکه دومین دستاورد سازمان غذا و دارو در سال ۱۴۰۰ تدوین اساسنامه سازمان غذا و دارو بعد از ۱۱ سال بود، می‌گوید: این اساسنامه به وزارت بهداشت ارسال شده تا در اسرع وقت به هیأت وزیران برای تصویب ارسال شود. اساسنامه مذکور باید در سال ۱۳۹۰ که سازمان غذا و دارو تشکیل شد بعد از دوالی سه ماه تدوین ارائه می‌شد ولی ۱۱ سال طول کشید و روی میز مانده بود ولی سازمان غذا و دارو در این دوره این اساسنامه را تدوین کرد. به گفته وی، اگر از مشکلات ارزی دارو و چالش‌های مرتبط با آن راهایی پیدا کنیم و مشکلات کمبودهای دارویی به حداقل برسد قطعاً سازمان غذا و دارو وظایف مهم نظارتی خود را در جهت افزایش کیفیت و ایمنی کالاهای سلامت محور قرار داده و نظارت‌های جدی‌تری در

این حوزه‌ها داشته باشد. دکتر دارایی گسترش نهضت شفافیت را یکی از مهم‌ترین دستاوردهای سازمان غذا و دارو در پنج ماه گذشته می‌داند و می‌گوید: پس از گسترش نهضت شفافیت، آمارنامه چهار ساله مواد اولیه دارویی یعنی از سال ۹۶ تا ۹۹ تدوین شد. این آمارنامه برای اولین بار در کشور ایجاد شده که اتفاقات بی‌نظیری را در پی خواهد داشت. رئیس سازمان غذا و دارو در ادامه به تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار اشاره کرده و عنوان می‌کند: درگاه ملی صدور مجوزهای کسب و کار در جهت هم‌افزایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار که جزو دستاوردهای رئیس‌جمهور بود ایجاد شد. سازمان غذا و دارو نیز هم‌راستا با سیاست‌های دولت بحث بازرگاری مدارک و مجوزهای مورد نیاز را در دستور کار قرار داد. بر اساس تصمیم مجوزها و جلسات مختلف با مدیران و کارشناسان وزارت اقتصاد، تا کنون مجوزهای صادر شده توسط سازمان در این سامانه بازرگاری شده است که مربوط به حوزه دارو، غذا، مکمل‌ها، تجهیزات پزشکی و محصولات آرایشی و بهداشتی است. بنابراین بر خلاف صحبت‌هایی که در رسانه‌ها می‌شود سازمان غذا و دارو از پیش‌روترین سازمان‌ها و ارگان‌ها در بحث صدور مجوز کسب و کارها و بازرگاری مدارک مورد نیاز است. وی همچنین باز شدن فهرست دارویی کشور را یکی از اتفاقات و دستاوردهای مهم در نظام دارویی کشور عنوان می‌کند و می‌گوید: باز شدن فهرست نظام دارویی کشور دستاورد مهمی بود. در حالی که فهرست دارویی کشور در سه سال گذشته با بی‌تدبیری‌ها و به بهانه جلوگیری از افزایش هزینه‌های دارویی بسته شد و همین اقدام ناخردانه باعث شد بیماران به داروهای جدید و مولکول‌های جدیدی که در دنیا توسعه پیدا می‌کند، دسترسی نداشته باشند. در حالی که برخی بیماران برای ادامه درمان‌شان نیاز به داروهای جدید دارند. ۲۰ مولکول دارویی وارد فهرست دارویی کشور شده که این مولکول‌ها چندین سال بود پشت فهرست دارویی کشور مانده بودند. رئیس سازمان غذا و دارو درباره مزیت ورود مولکول‌ها به فهرست دارویی کشور نیز عنوان می‌کند: تسهیل ورود دارو به فهرست، باعث نوآوری و شکوفایی صنایع دارویی شده و با حمایت‌های انجام شده از شرکت‌های دانش بنیان، رشد فناوری در حوزه داروهای جدید و با فناوری به بالا سرعت بیشتری پیدا می‌کند. این مولکول‌ها بر اساس هزینه اثر بخشی وارد فهرست دارویی کشور می‌شوند و اینگونه نیست که در مولکولی درخواست داده می‌شود بلافاصله وارد فهرست دارویی کشور شود بلکه یک سد مهم به نام هزینه اثر بخشی وجود دارد. در چنین شرایطی بیمه‌ها نیز بررسی‌ها را ریزی‌های لازم را برای بازرگاری در فهرست داروهای تحت پوشش‌شان انجام می‌دهند و بیماران می‌توانند دارو را با پوشش سازمان‌های بیمه گر به قیمت مناسب تهیه کنند. در شرایطی که داروهای مورد نیاز در فهرست دارویی کشور نباشد، بیماران مجبورند دارو را به شکل تک نسخه‌ای و با هزینه‌های چند برابر تأمین کنند.

ایرانیان دوز اول واکسن کرونا را دریافت کرده‌اند. در حالی که این میزان در آمریکا ۶۰ درصد است. بهرام عین‌اللهی به مقایسه موج پنجم و ششم کرونا، اعلام کرده بود که در موج پنجم ۱۵ هزار بستری و بالای ۷۰۰ مرگ و میر روزانه داشتیم در حالی که میزان مراجعات به مراکز درمانی به نسبت در موج ششم یک دهم بود و با وجود ۱۰ برابر شدن مراجعات، به دلیل همراهی مردم با حاکمیت و واکسیناسیون بالای جمعیت، تلفات بسیار کمتری داشتیم.

در حالی‌به ایام نوروز نزدیک می‌شویم که تقریباً نیک ششم فوکش کرده است. هر چند بنابر اعلام وزارت بهداشت، در شانه روز منتهی به روز گذشته ۲۲۱۹ بیمار جدید کرونا در کشور شناسایی شدند و متأسفانه ۱۲۰ نفر نیز جان خود را به دلیل این بیماری از دست دادند. در حال حاضر دو هزار و ۹۲۱ نفر از بیماران مبتلا به کووید ۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستان‌ها تحت مراقبت قرار دارند و در حال حاضر ۹۹ شهرستان در وضعیت قرمز، ۱۸۲ شهرستان در وضعیت نارنجی، ۱۵۴ شهرستان در وضعیت زرد و ۹ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند که در روزهای اخیر به شکل محسوسی با فروکش کردن موج ششم از تعداد شهرهای قرمز گامتی می‌شود. با این همه کارشناسان درمان و بهداشت توصیه بر زدن واکسن و رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی برای خیز جدید برداشتن کرونا در کشور را مدام توصیه می‌کنند و از همین رو در سفرهای نوروزی پیش‌رو نیز با جدیت این دو مهم تأکید و دنبال می‌شود. بنابر اعلام وزارت بهداشت، تاکنون ۶۳ میلیون و ۵۳۴ هزار و ۶۱۹ نفر دوز اول، ۵۶ میلیون و ۱۳۲ هزار و ۵۹۹ نفر دوز دوم و ۲۴ میلیون و ۸۸۰ هزار و ۵۹۷ نفر نیز دوز سوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند که لازم است تزریق دوز سوم را مردم جدی‌تر بگیرند.

۱. لزوم رعایت جدی‌تر و کنترل دقیق شیوه‌نامه‌های بهداشتی در ایام نیمه شعبان، شهر مقدس قم و مسجد مقدس جمکران با توجه به اجتماع پرشور زائران گرامی
 ۲. تأکید می‌شود که هموطنان عزیز دوز سوم را تزریق نمایند. برای ترددهای بین شهری در کلاس‌های درس و امتحانات دانش‌آموزان و دانشجویان تخلف محسوب می‌شود.
 ۳. به کشور براساس رویه بین‌المللی، علاوه بر واکسیناسیون کامل، تست منفی مورد اطمینان هم لازم است.
 ۴. ضرورت تسریع در حضوری شدن آموزش مدارس و دانشگاه‌ها؛ آموزش غیرحضوری در شرایط فعلی تخلف است.
 ۵. تقدیر از زحمات همکاران بهداشتی و درمانی و استانداری‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی در عبور از موج ششم کرونا و تأکید بر پیگیری پرداخت مطالبات
 ۶. افتخار به شش واکسن ایرانی و افتتاح خط تولید واکسن برکت؛ آمادگی برای صادرات واکسن «اَبنا»؛ ابنا همه در حالی است که به گفته وزیر بهداشت در روزهای گذشته بیش از ۹۲ درصد

ستاد ملی مقابله با کرونا برای پیشگیری از شیوع بیماری و سفرهای ایمن اظهار داشت؛ ستاد ملی مقابله با کرونا در وهله اول بر لزوم فرهنگ‌سازی و تشویق مردم به تزریق ۳ دوز واکسن کرونا تأکید دارد، اما از آنجا که بخش قابل توجهی از مردم هنوز دوز سوم واکسن را تزریق نکرده‌اند، لذا ستاد تزریق ۲ دوز واکسن را مبنا و مجوز انجام سفرهای نوروزی قرار می‌دهد.

رئیس‌جمهور همچنین درباره سفرهای خارجی با اشاره به برخی گزارش‌ها درباره صدور گواهی‌های جعلی از سوی برخی مراکز در کشورهای عراق و ترکیه اظهار داشت: حتماً بر صدور گواهی‌های عدم ابتلای افرادی که قصد ورود به کشور را دارند نظارت دقیق و جدی شود و اگر نسبت به گواهی‌تست‌های انجام شده در خارج از کشور تردید وجود دارد، حتماً در داخل کشور از افراد مشکوک مجدداً تست گرفته شود. آیت‌الله رئیسی در ادامه سخنان خود با قدردانی از همه دست‌اندرکاران مقابله با کرونا در سراسر کشور تصریح کرد: لازم است فراتر از همه قدردانی‌ها، از متخصصان و کارشناسانی تشکر کنیم که به مدد تلاش‌ها و زحمات آنان امروز کشور از ۶ نوع واکسن بومی کرونا برخوردار شده است. رئیس‌جمهور با اشاره به ایجاد ظرفیت صادرات واکسن در کشور خاطرنشان کرد: توانمندی به دست آمده در حوزه تولید واکسن سرمایه‌ای گرانبها برای کشور در مقابله با بحران‌های احتمالی در آینده است.

■ **لزوم نظارت جدی بر گواهی‌های عدم ابتلای افرادی که قصد ورود به کشور را دارند**

آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی صبح شنبه در جلسه «ستاد ملی مقابله با کرونا» با قدردانی از زحمات و تلاش‌های کادر درمان کشور که با تلاش‌های شبانه‌روزی خود موفق به مهار موج ششم کرونا شدند، گفت: اگر چه توانستیم بر موج ششم کرونا نیز غلبه کنیم، اما ضرورت دارد اجرای مقررات و شیوه‌نامه‌های بهداشتی بویژه در آستانه نوروز و عید نیمه شعبان با جدیت دنبال شود.

رئیس‌جمهور تأکید کرد: در ایام پیش‌رو و از جمله در عید نیمه شعبان تولیدات‌های آستان‌های مقدسه و اماکن زیارتی بویژه حرم حضرت فاطمه معصومه (س) و مسجد و جمکران پیش‌بینی‌ها و تدابیر لازم را برای روز میلاد امام عصر (عج) داشته باشند تا هم مردم از فیض حضور در اماکن متبرک بهره‌مند شوند و هم زمینه شیوع بیماری کرونا فراهم نشود. دکتر رئیسی با اشاره به فرارسیدن تعطیلات نوروزی درباره تدابیر در نظر گرفته شده از سوی

■ **مصوبات جدید برای آموزش حضوری و تردهای نوروزی**

دکتر رئیسی در بخش دیگری از سخنانش با بیان اینکه تعطیلی حدوداً ۲ ساله نظام آموزشی کشور باعث افت علمی و تحصیلی جدی شده است، گفت: گزارش‌های نگران‌کننده‌ای از نتایج پایش‌های علمی به دست آمده و ضرورت دارد وزاری آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر برگزاری کلاس‌های درس و امتحانات مدارس و